

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/130/2019
Identifikačné číslo spisu: 1714210872
Dátum vydania rozhodnutia: 26.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1714210872.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. Y., bývajúceho v G., F. P. K. XX, zastúpeného advokátkou Mgr. Máriou Milkovou, so sídlom v Modre, Kuzmányho 11, proti žalovaným 1/ W.. I. C., bývajúcemu v V., V. XX, 2/ G. P., bývajúcemu v K. XX, 3/ S. C., bývajúcemu v V., Fándlyho XX/X a 4/ Poľovnej spoločnosti PVOD Doľany, so sídlom v Doľanoch 4, IČO 42 132 304, zastúpeným advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Sopko, JUDr. Alexander Floriš, JUDr. Róbert Spál, so sídlom v Trnave, Paulínska 24, IČO 33 213 879, zastúpeným za združenie JUDr. Petrom Sopkom, o určenie neplatnosti právnych úkonov, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 8C/301/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. decembra 2017, sp. zn. 8Co/288/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 4/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo 16. marca 2016 č. k. 8C/301/2014-136 zamietol žalobu z 12. decembra 2014, doplnenú podaním z 24. júna 2015, ktorou sa žalobca voči žalovaným 1/ až 4/ domáhal určenia, že nájomná zmluva o užívaní poľovného revíru Doľany - pole uzatvorená dňa 27. júna 2013 medzi žalovanými 1/ až 3/ a žalovaným 4/ je neplatná. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd uviedol, že žalobca nie je vlastníkom poľovných pozemkov v poľovnom revíry „Doľany - pole“, ani členom poľovného združenia, preto pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie neosvedčil ani naliehavý právny záujem na určení neplatnosti nájomnej zmluvy.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 19. decembra 2017 sp. zn. 8Co/288/2016 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a vyslovil, že žalovaní 1/ až 4/ majú proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vychádzajúc zo zistených skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné, správne poukázal na to, že žalobca nie je vlastníkom (ani spoluvlastníkom) žiadnej z nehnuteľností, ktoré sú predmetom nájomnej zmluvy, ani členom poľovného združenia, nedisponuje preto v danom spore vecnou legitimáciou a nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Ostatné námietky týkajúce sa

dôvodov neplatnosti predmetnej nájomnej zmluvy považoval vzhľadom na vyššie uvedené za právne bezvýznamné.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. Za porušenie práva na spravodlivý súdny proces považoval to, že odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania, hoci na to neboli splnené podmienky a opomenul sa zaoberať procesnými pochybeniami súdu prvej inštancie, ktorý nerozhodol o zmene žaloby (podanie doručené súdu z 25. septembra 2015, označené ako „Doplnenie návrhu na začatie konania zo dňa 12.12.2014 podľa výzvy Okresného súdu v Pezinku zo dňa 16.9.2015“), čo malo za následok zamietnutie žaloby z procesných dôvodov. V uvedenom doplnení žaloby sú ako žalobkyne 1/ a 2/ označené I. D. a Mgr. C. T., vlastníčky predmetných pozemkov, ktoré majú naliehavý právny záujem na určení neplatnosti nájomnej zmluvy.

4. Žalovaní 1/ až 4/ žiadali dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces je treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu. V zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. je teda relevantný taký nesprávny procesný postup, ktorý vylučuje stranu sporu z realizácie jej procesných oprávnení a ktorý marí možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Pre procesnú stranu z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva jej právo na to, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom (I. ÚS 50/04, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 252/04).

7. K námietke žalobcu, že odvolací súd nenariadil pojednávanie najvyšší súd uvádza, že v zmysle § 385 ods. 1 C. s. p. na prejednanie odvolania nariadí odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Či je v konkrétnom prípade nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie strán sporu. Keďže v danom prípade nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania v danej veci nevyžadoval dôležitý verejný záujem (existencia dôležitého verejného záujmu je dôvodom na nariadenie pojednávania len vtedy, ak by otázky, ktoré sú predmetom konania, mohli mať širší spoločenský dopad a ak by ochrana práv a právom chránených záujmov sporových strán mohla byť významná i pre iné subjekty, o ktorý prípad v preskúmvanej veci nešlo) rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania nezasiahlo do práva žalobcu na spravodlivý proces.

8. Pokiaľ žalobca namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia s tým, že súd prvej inštancie nerozhodol o zmene žaloby a opomenul sa zaoberať procesným pochybením súdu, je potrebné uviesť, že žalobca ako strana sporu nevyužil právo namietat' konkrétnu vadu konania súdu prvej inštancie v rámci podaného odvolania.

9. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by dovolací súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho zákonnú správnosť a spravodlivosť), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejme), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda obsahovo vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech. Dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/40/2019, sp. zn. 4Cdo/110/2018).

10. Okrem toho, z obsahu spisu (č.l. 214 až 221) jednoznačne vyplýva, že podanie žalobcu označené ako „Doplnenie návrhu na začatie konania zo dňa 12.12.2014 podľa výzvy Okresného súdu v Pezinku zo dňa 16.9.2015“ bolo urobené ku konaniu vedenému na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 8S/1/2015 (kam bolo súdom aj správne založené), začaté tiež 12. decembra 2014, s rovnakým okruhom účastníkov konania, v ktorom sa žalobca domáhal určenia neplatnosti uznesení zhromaždenia vlastníkov poľovných spolkov. I keď žalobca (zrejme mylne) na predmetnom podaní označil konanie sp. zn. 8C 301/2014, z jeho obsahu ako aj ďalších listín na č.l. 212 až 221 zjavne vyplýva, že sa týkalo konania vedeného pod sp. zn. 8S/1/2015 o určenie neplatnosti uznesení zhromaždenia vlastníkov poľovných spolkov. Predmetným doplnením žalobca reflektoval na výzvu Okresného súdu Pezinok v uznesení zo 16. septembra 2015, č.k. 8S 1/2015-57, aby jednoznačne označil navrhovateľov a tiež ich zástupcu a aby doložil splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľov v súdnom konaní sp.zn. 8S/1/2015. V predmetnom podaní preto na strane navrhovateľov 1/ a 2/ označil I. D. a Mgr. C. T., seba označil ako splnomocneného zástupcu a zároveň priložil splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľiek 1/ a 2/ v konaní sp. zn. 8S 1/2015.

11. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné, preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p.

12. V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/ až 4/ najvyšší súd priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.